

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2024 m. birželio 20 d. Nr. 2
Vilnius

<p>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).</p>	<p>KPT vertinimas atliktas Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos (VAVM) vidaus kontrolės srityje.</p> <p>Veiklos srities vertinimo tikslas – nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius ir kitas sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas darbuotojams padaryti korupcinio pobūdžio nusižengimus, pateikti siūlymus dėl mokyklos vidaus kontrolės tobulinimo, prireikus parengti bei įgyvendinti korupcijos prevencijos priemones vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar pašalinti.</p> <p>Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą buvo naudojami teisės aktų ir dokumentų turinio, veiklos analizės ir paruošto klausimyno atsakymų nagrinėjimo metodai. Pirminei informacijai apie veiklos srities esamą situaciją gauti darbo grupė parengė klausimyną, kuris skirtas nustatyti, pagal kokius teisės aktus vykdoma mokykloje vidaus kontrolė ir išsiuntė jį mokyklos darbuotojui, kuris atsakingas už kontrolę ir kokybę mokykloje. Analizės ir vertinimo metu darbo grupė analizavo pateiktus atsakymus į klausimyną, veiklos sritį reglamentuojančius teisės aktus ir atsakomybę.</p> <p>Vidaus kontrolė analizuojama ir vertinama vadovaujantis Įstatyme bei Finansų ministro įsakyme nustatytais reikalavimais ir atsižvelgiant į Rekomendacines vidaus kontrolės sukūrimo, veikimo ir tobulinimo, jos vertinimo gaires viešojo sektoriaus subjektams.</p> <p>Pagrindiniai Mokyklos vidaus teisės aktai, reglamentuojantys Mokyklos vidaus kontrolę, yra:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ LR vidaus kontrolės ir vidaus audito įsakymas 2019-07-11 Nr. XIII-2312 (LR prezidentas);▪ Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašas, patvirtintas 2020-06-29 LR finansų ministro įsakymu Nr. K-195;▪ Kokybės vadybos sistemos vadovas, patvirtintas 2020-02-12.▪ Mokyklos vidaus kontrolės politika. Patvirtinta 2021-03-15 direktoriaus įsakymu Nr. VI-53 (2023-02-09 įsakymo Nr.VI-17 redakcija);▪ Įsakymas dėl paskirimo atsakingo asmens už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą (Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos 2021-03-15 direktoriaus įsakymu Nr.VI-53 skiriamas veiklos analizės metodininkas);▪ Mokyklos kokybės politika. Patvirtinta 2022-09-22 direktoriaus įsakymu Nr. VI-185;▪ Mokyklos vidaus kontrolės analizės ir vertinimo ataskaitos už 2022 metus ir 2023 metus, įtraukiant informaciją gautą iki vertinimo ataskaitos dienos t.y. iki 2024-01-10. <p>Analizuojant mokyklos teisės aktus nustatyta, kad atskirų darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė vidaus kontrolės srityje yra išsamiai reglamentuota. Darbuotojai supažindinti su teisės aktais ir kitais mokyklos dokumentais bei jais vadovaujasi praktinėje veikloje.</p> <p>Vertinimo metų taip pat atsižvelgta ir į tai, jog: nebuvo užfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų; negauta pranešimų ar skundų apie galimas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veiklas ar kitus pažeidimus vertinamoje srityje; taip pat nebuvo gauta kitos pagrįstos informacijos apie šioje veiklos srityje esamus korupcijos rizikos veiksnius; STT nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės mokykloje ir nėra pateikusi motyvuotos išvados, kurioje būtų nurodyti veiklos trūkumai bei pateiktos rekomendacijos jiems šalinti.</p>
--	--

2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą	Mokyklos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupė.					
3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizę atlikta: 2024 m. gegužės 20 d. – 2024 m. birželio 20 d. Analizuotas laikotarpis – 2022 m. sausio 1d. – 2023 m. gruodžio 31 d.					
4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą (žiūrėti lentelę Nr. 1)						
Rizikos formuluojamos pagal trijų punktų taisyklę: JEIGU <prielaida> TAI <įvykis> TODĖL <poveikis Mokyklai>						
POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3 R2/2; R2/4	6 R1; R2/1; R2/3	9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						
<p>Nustatytų rizikų lygis apskaičiuotas pagal formulę: R=TxP (R – rizika, T – tikimybė, P – poveikis): <i>Tikimybės kriterijus nusako rizikos pasireiškimo dažnumą, galimybę. Šis kriterijus vertinamas pagal korupcijos pasireiškimo atvejų skaičių Mokykloje;</i> <i>Poveikio kriterijus nusako konkrečios rizikos sukeltą arba galimą (hipotetinį) neigiamą poveikį Mokyklos veiklai, reputacijai, pasitikėjimui juo, finansinius nuostolius, poveikį veiklos tęstinumo užtikrinimui ir kt.</i> <i>Vertinant poveikį, atsižvelgta į hipotetinę situaciją, kad pvz., jei būtų gauta pretenzija dėl mokyklos vidaus kontrolės vykdymo ar kontrolės dokumentų netinkamo parengimo, būtų nežymiai paveikiama Mokyklos veikla.</i> <i>Vertinat tikimybę, atsižvelgta į tai, kad tokių situacijų mokykloje fiksuota nebuvo.</i></p>						
4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	<i>Nenustatyta</i>					
4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	<p>RI – rizika, kad Mokyklos darbuotojai negebės atpažinti ir vertinti galimų korupcijos pasireiškimo atvejų, jų tikėtinų pasekmių. Darbuotojui, atsakingam už mokyklos vidaus kontrolę, gali trukti žinių rizikos valdyme. Dėl to gali būti neįvertintos visos mokykloje esančios rizikos, susijusios su vidaus kontrole. Pažymėtina, kad darbuotojų švietimas mažintų rizikas, susijusias su korupcijos pasireiškimu Mokykloje . Rizikos galimas poveikis (P) – pastebimas, rizikos kilimo tikimybė (T) žema. <u>Nustatytas vidutinis rizikingumo lygis (patenka į geltonąją spalvą) – 6 balai.</u> R2 (R2/1 – R2/4) – galimas darbuotojo, atliekančio vidinę kontrolę mokykloje piktnaudžiavimas savo pareigomis (Rizika, kad darbuotojas, atsakingas už kontrolę mokykloje, atliekant kontrolės procedūras įvairiuose mokyklos veiklos srityse, gali nepastebėti kai kurias rizikas arba, susitarus su kitu atsakingu darbuotoju, gali</p>					

	<p>„praleisti pro piršus“, t.y. specialiai jų neįvertinti).</p> <p>Galimai nepastebėtos ar neįvertintos rizikos: R2/1 - tinkamas naudoti turtas gali būti pripažintas nereikalingu arba netinkamu naudoti ir dėl to gali būti nurašomas darbuotojo prašymu, po to įgyjant į jį teisę. (Pažymėtina, kad analizuojamu laikotarpiu tokių atvejų nefiksuota). Rizikos galimas poveikis (P) – pastebimas, rizikos kilimo tikimybė (T) žema. <u>Nustatytas vidutinis rizikingumo lygis (patenka į geltonąją spalvą) – 6 balai.</u></p> <p>R2/3 – rizika, kad viešosiose pirkimuose gali trūkti skaidrumo, pirkimai gali vykti iš savų darbuotojų ar šeimos narių. (Pažymėtina, kad analizuojamu laikotarpiu tokių atvejų nefiksuota). Rizikos galimas poveikis (P) – pastebimas, rizikos kilimo tikimybė (T) žema. <u>Nustatytas vidutinis rizikingumo lygis (patenka į geltonąją spalvą) – 6 balai.</u></p>
<p>4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)</p>	<p>R2/2 – rizika, kad finansų kontrolė bus organizuojama ne kokybiškai, galimas pinigų eikvojimas, pinigų naudojimas ne pagal paskirtį. (Pažymėtina, kad analizuojamu laikotarpiu tokių atvejų nefiksuota – finansų kontrolė organizuojama ir atliekama atsižvelgiant į mokyklos strateginius tikslus, veiklos riziką, valdymo struktūrą, turto apsaugos būklę ir kitus dokumentus reglamentuojančius finansų kontrolę). Bet visgi tokia rizika išlieka. Rizikos galimas poveikis (P) – pastebimas, rizikos kilimo tikimybė (T) labai žema. <u>Nustatytas žemas rizikingumo lygis (patenka į žaliųjų spalvą) – 3 balai.</u></p> <p>R2/4 – galima rizika, kad ne visais atvejais bus laikymasi lygiateisiškumo, lygių galimybių mokykloje, nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, įsitikimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios ir pan. Dėl to skirtingi darbuotojai už tą patį darbą gali būti skirtingai vertinami arba gali būti ne skaidrus konkursų organizavimas į skelbiamas pareigas. (Pažymėtina, kad analizuojamu laikotarpiu tokių atvejų nefiksuota). Bet visgi tokia rizika išlieka. Rizikos galimas poveikis (P) – pastebimas, rizikos kilimo tikimybė (T) labai žema. <u>Nustatytas žemas rizikingumo lygis (patenka į žaliųjų spalvą) – 3 balai.</u></p>
Kita informacija	
<p>5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo</p>	<p>Atsižvelgiant į nustatytas galimas rizikas, rekomenduojama taikyti šias korupcijos riziką mažinančias priemones:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viso mokykloje turimo turto ir įsipareigojimų inventorizacija. Turto ir įsipareigojimų patikrinimas ir jų faktiškai rastų likučių palyginimas su buhalterinės apskaitos duomenimis. 2. Įvertinti mokyklos turto valdymo sritį dėl korupcijos tikimybės nustatymo. 3. Atliekant mokyklos finansų kontrolę griežtai vadovautis finansų kontrolę reglamentuojančiais teisės aktais. 4. Priskirti darbuotojui, atsakingam už vidaus kontrolę mokykloje, pirkimo proceso pažeidimų prevenciją ir kontrolės funkciją bei nustatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias viešojo pirkimo–pardavimo sutarties viešinimą nustatytais terminais. 5. Įgyvendinti lygias galimybes mokykloje ir pagal kompetenciją rengti, tvirtinti ir įgyvendinti priemones, skirtas lygioms galimybėms užtikrinti nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, pilietybės, šeiminės padėties, ketinimo turėti vaiką. Tam tikslui peržiūrėti, reikalui esant - patobulinti, Lygių galimybių politikos įgyvendinimo ir vykdymo priežiūros tvarkos aprašą. 6. Peržiūrėti galiojančias tvarkas, teisės aktus susijusius su turto valdymu, finansų kontrole, viešaisiais pirkimais, lygių galimybių užtikrinimo mokykloje. Reikalui esant, atnaujinti ar patobulinti. 7. Sudaryti sąlygas atsakingiems už vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą darbuotojams, tobulinti kvalifikaciją vidaus kontrolės valdymo srityje.
<p>6. Kitos pastabos</p>	<p><i>Nors Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų (LR STT direktoriaus 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. 2-214 redakcija) 21.6 p.</i></p>

	<i>nuostatu, korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadų 1 priedas pildomas tik toms rizikoms, kurios patenka į aukščiausią (raudono) rizikingumo lygį, VAVM šis priedas pildomas ir rizikoms, kurios patenka ir į vidutinį (geltoną) rizikingumo lygį.</i>
7. Priedai	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados 1 priedas*; ➤ Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados 2 priedas* (Mokyklos vidaus kontrolės srities, kurioje galimai egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir vertinimo aprašymas). <p>* Priedai viešai neskelbiami.</p>
Išvadą parengęs asmuo: (Vardas ir pavardė, pareigos)	Mokyklos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės darbo grupės vadovas – direktoriaus pavaduotojas infrastruktūrai Dainius Jankauskas